

ФІЛЬТР НИЗЬКИХ ЧАСТОТ НА С-НЕГАТРОНІ

Лазарєв Олександр, кандидат технічних наук, доцент кафедри проектування комп'ютерної і телекомунікаційної апаратури,

Крекотень Євген, студент групи РАМ-146

Вінницький національний технічний університет, Україна

Фільтри низьких частот мають широке застосування у сфері електроніки.

Найпростіший фільтр низьких частот, що складається з одної RC-ланки, вносить фазові спотворення на частоті зрізу та зсув фази становить 45° [1], що є недоліком даного фільтра.

Згідно із [2] схема фільтра низьких частот, що має дві RC-ланки краще відсікає сигнал частоти зрізу в смузі запирання, але збільшується фазовий зсув в 2 рази та відбувається послаблення амплітуди вихідного сигналу. Завдяки введенню в дану схему С-негатрона, що має від'ємну ємність та від'ємний активний опір, можна досягнути вирішення вищенаведених недоліків [3]. Схема фільтра низьких частот 2-го порядку на С-негатроні зображена на рис. 1.

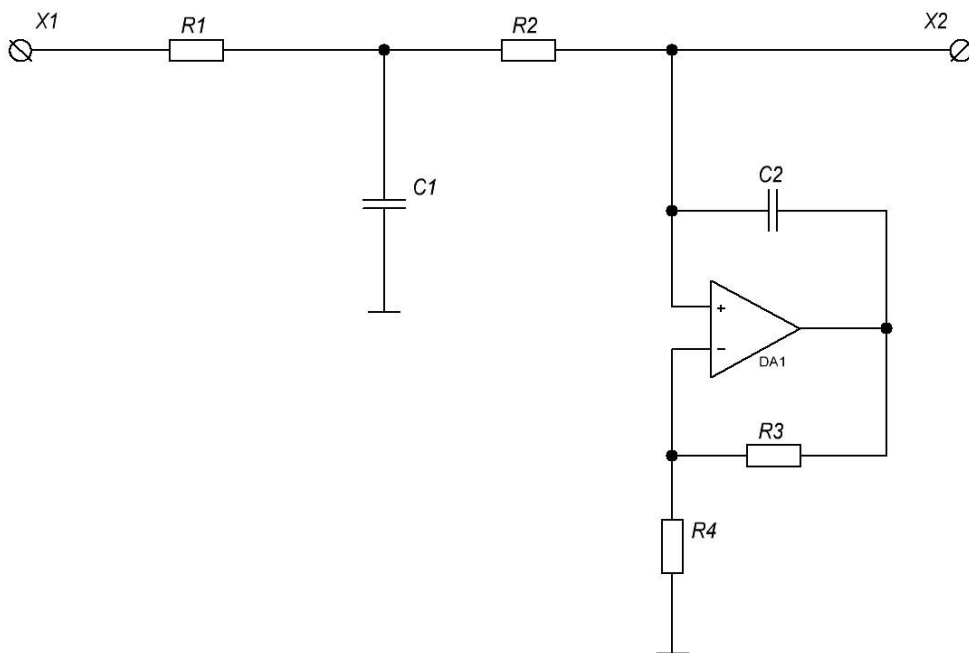

Рисунок 1 – Фільтр низьких частот на С-негатроні

Пристрій працює наступним чином. Сигнал підводиться до вхідної клеми X1 після чого перша RC-ланка, що складається з резистора R1 та ємності C1 подавляє частоти вхідного сигналу вище частоти зрізу. Для збільшення фільтруючої дії сигнал потрапляє на другу RC-ланку, в якій містяться резистор R2 та С-негатрон на узагальненому перетворювачі імітансу (УПІ), що в свою чергу складається з операційного підсилювача (ОП) DA1, резисторів R3 та R4 відповідно, які задають коефіцієнт підсилення ОП, ємності C2, яка підключається до резистора R2. Операційний підсилювач перетворює значення

ємності C2 у від'ємну ємність на вході DA1. Остаточо відфільтрований сигнал знімається з вихідної клеми X2.

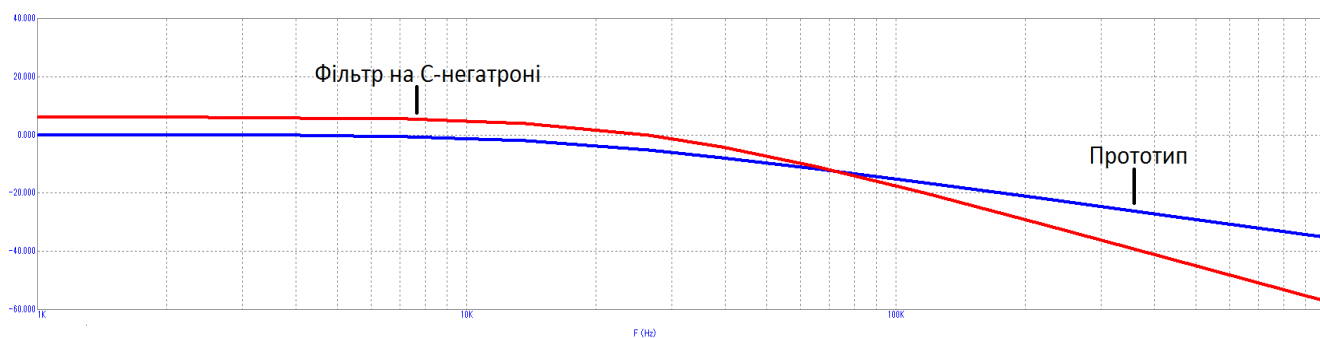

Рисунок 2 – Амплітудно-частотна характеристика

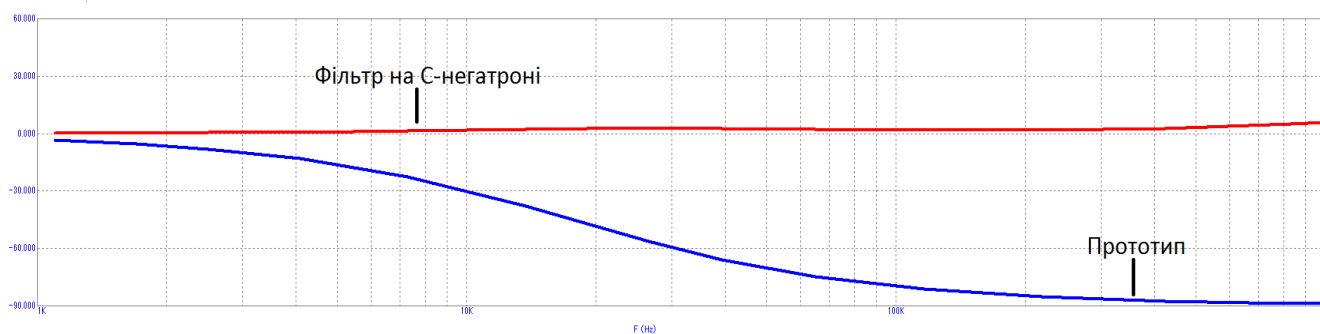

Рисунок 3 – Фазо-частотна характеристика

Як видно з наведеної на рисунку 2 АЧХ фільтра, крутизна спаду відповідає фільтру 2-го порядку, але за рахунок С-негатрона, що містить від'ємний активний опір, відбулося підсилення амплітуди сигналу в смузі пропускання на 5дБ. Як видно з наведеної на рисунку 3 ФЧХ, основною перевагою цього пристрою є дуже малі фазові спотворення, на відміну від схеми прототипу, а це означає, що фаза вихідного сигналу буде лишатися максимально наближеною до фази вхідного сигналу.

Як бачимо, застосування у схемі С-негатрона призвело до покращення її амплітудно-частотних та фазо-частотних характеристик, що розширює сферу застосування такого фільтра.

Список використаної літератури

1. Терещук Р. М., Домбругов Р. М., Босый Н. Д., Ногин С. И., Боровский В. П., Чаплинский А. Б. Ч.1. Справочник радиолюбителя. – Киев: «Техніка», 1970 – 696 с.
2. Ломоносов В. Ю., Поливанов К. М., Михайлов О. П. Электротехника. – Москва: Энергоатомиздат, 1990 – 233 с.
3. Філінюк М. А., Лазарєв О. О., Войцеховська О. В. LC-негатрони та їх застосування: монографія. – Вінниця: ВНТУ, 2012 – 308 с.

ФІЛЬТР НИЗЬКИХ ЧАСТОТ НА С-НЕГАТРОНІ

Лазарєв Олександр, кандидат технічних наук, доцент кафедри проектування комп'ютерної і телекомунікаційної апаратури,
 Кречотень Євген, студент групи РАМ-146
 Вінницький національний технічний університет, Україна

Фільтри низьких частот мають широке застосування у сфері електроніки.

Найпростіший фільтр низьких частот, що складається з RC-ланки вносить фазові спотворення та на частоті зрізу зсув фази становить 45° [1], що є недоліком даного фільтра.

Згідно із [2] схема фільтра низьких частот, що має дві RC-ланки краще відсікає сигнал частоти зрізу в смугі запирання, але збільшується фазовий зсув в 2 рази та відбувається послаблення амплітуди вихідного сигналу. Завдяки введенню в дану схему С-негатрона, що має від'ємну ємність та від'ємний активний опір, можна досягнути вирішення вищенаведених недоліків [3]. Схема фільтра низьких частот 2-го порядку на С-негатроні зображена на рис. 1.

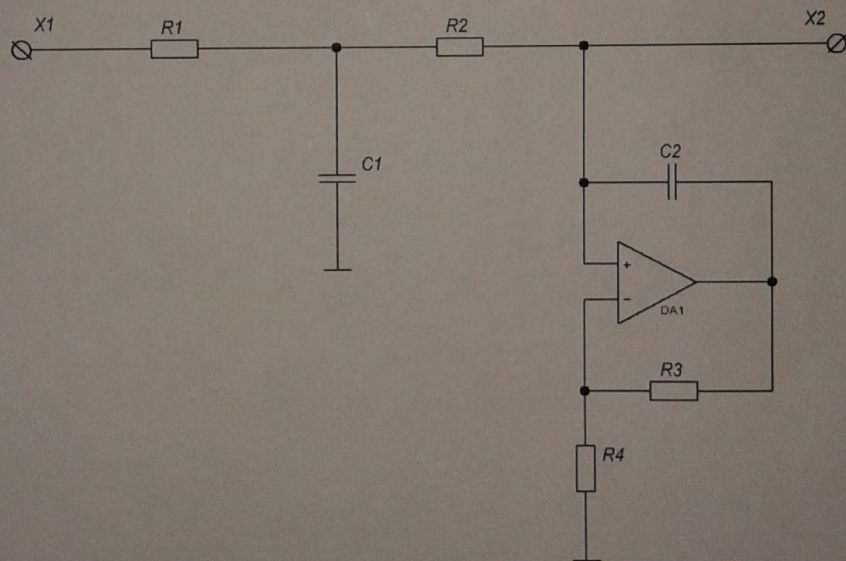

Рисунок 1 – Фільтр низьких частот на С-негатроні

Пристрій працює наступним чином. Сигнал підводиться до вхідної клеми X1 після чого перша RC-ланка, що складається з резистора R1 та ємності C1 подавляє частоти вхідного сигналу вище частоти зрізу. Для збільшення фільтруючої дії сигнал потрапляє на другу RC-ланку, в якій містяться резистор R2 та С-негатрон на узагальненому перетворювачі імітансу (УПІ), що в свою чергу складається з операційного підсилювача (ОП) DA1, резисторів R3 та R4 відповідно, які задають коефіцієнт підсилення ОП, ємності C2, яка підключається до резистора R2. Операційний підсилювач перетворює значення

ємності C2 у від'ємну ємність на вході DA1. Остаточо відфільтрований сигнал знімається з вихідної клеми X2.

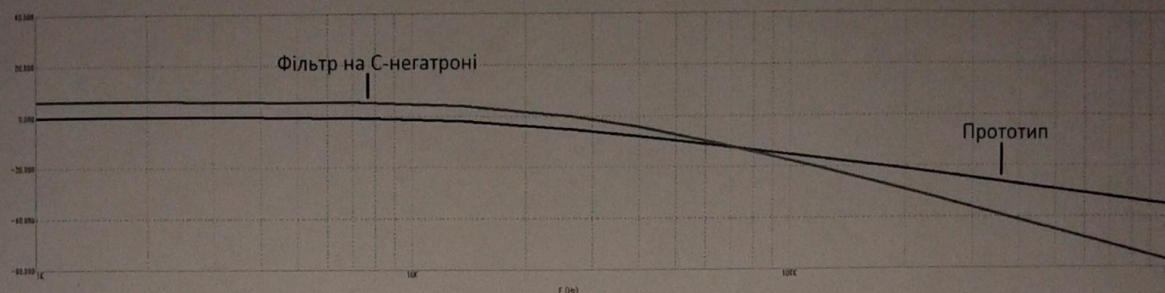

Рисунок 2 – Амплітудно-частотна характеристика

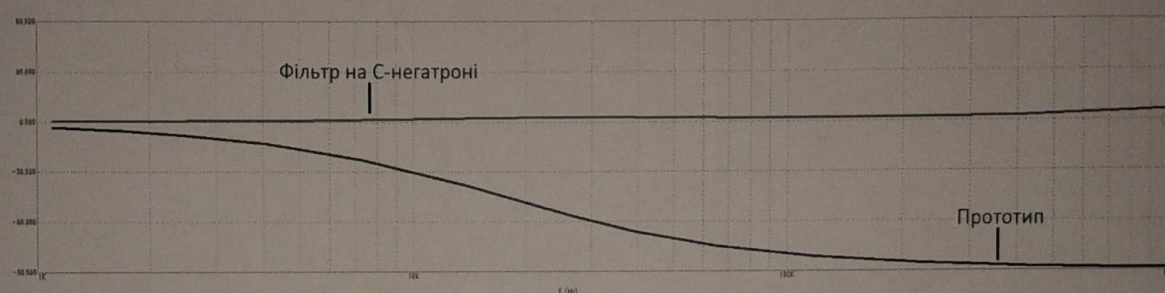

Рисунок 3 – Фазо-частотна характеристика

Як видно з наведеної на рисунку 2 АЧХ фільтра, крутизна спаду відповідає фільтру 2-го порядку, але за рахунок С-негатрона, що містить від'ємний активний опір, відбулося підсилення амплітуди сигналу в смузі пропускання на 5дБ. Як видно з наведеної на рисунку 3 ФЧХ, основною перевагою цього пристрою є дуже малі фазові спотворення, на відміну від схеми прототипу, а це означає, що фаза вихідного сигналу буде лишатися максимально наближеною до фази вхідного сигналу.

Як бачимо, застосування у схемі С-негатрона призвело до покращення її амплітудно-частотних та фазо-частотних характеристик, що розширює сферу застосування такого фільтра.

Список використаної літератури

1. Терещук Р. М., Домбругов Р. М., Босый Н. Д., Ногин С. И., Боровский В. П., Чаплинский А. Б. Ч.1. Справочник радиолюбителя. – Киев: «Техніка», 1970 – 696 с.
2. Ломоносов В. Ю., Поливанов К. М., Михайлов О. П. Электротехника. – Москва: Энергоатомиздат, 1990 – 233 с.
3. Філінюк М. А., Лазарев О. О., Войцеховська О. В. LC-негатрони та їх застосування: монографія. – Вінниця: ВНТУ, 2012 – 308 с.

Лазарев О.О.
Крекошань С.Т.